

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Ček račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ulica št. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 119.

Ljubljana, sreda 27. maja 1936

Leto II.

Zadrga je človeku nepremišljeno veleli: Svetol in po obljubah šele preudarjati.

Svetopisemski pregovor.

Za binkošti in velesejem

I z i d e

Glas naroda

v znatno povečani nakladi. Zato pohitite z naročilom

o glasov
katere sprejemamo do petka 9. t.m. opoldne.

Dnevna pratika

Sreda, 27. maja 1936. Katoličani: Magdalena. Pravoslavni: 14. maja 1936 Izidor, muč.

Dežurne lekarne v Ljubljani

Sreda: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg; Mr. Ramor, Miklošičeva cesta; Mr. Gartus, Moste — Zaloška cesta.

Vreme

Dunajska vremenska napoved: Pretežno jasno in mirno vreme, temperatura se bo zvišala.

Gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri
Sreda 27. maja: Gozd. Red Sreda.
Četrtek 28. maja: Mladi gospod šef. Red A.

OPERA

Začetek ob 20. uri
Sreda 27. maja: Lucia di Lammermoor. Red C.
Četrtek 28. maja: Othello. Red Četrtek

Kino

Sloga: Noč ljubezni.
Maticea: Tajni kurir.
Union: Marija Baškirčeva.
Šiška: Igra z ognjem.
Ideal: Ljubavnik na loteriji.
Kino Ptuj: Dušica.

Borza

Današnja	Ljubljana, 25. maja.	povprečna vrednost
	tujega denarja	
1 hol. goldina		29.80
1 nemška marka		17.63
1 belga		7.48
1 šv. frank		14.30
1 angl. funt		219.05
1 am. dolar		44.00
1 fr. frank		2.91
1 Kč.		1.88
V privatnem kliringu		
1 avstr. šiling		9.19
1 nemška marka		18.37
1 angl. funt		250.00

Povišanje železniške tarife v Avstriji. Avstrija bo s 1. julijem povišala cene za vse Transporte po železnicah.

Strašna majniška tragedija — Grob na luni — Punt bikoborcev — Hišni posestniki si belijo glave — Čudežna sreča — Peklensko žrelo — Vohun — Zločinske organizacije — Prazniki naše vasi — Solzna dolina

Pred odločilnim uporom Abesincev

Džibuti, 26. maja. z. Po nekih vesteh se doznava, da pripravljajo Abesinci odločilni upor proti Italijanom. Baje mnogi nezadovoljneži bežijo iz Adis Abebe ter se pridružujejo ostalim upornikom v zapadnem delu države.

V Sidanu vlada trenutno red in mir. Po nekih poročilih so neke švedske misije Rdečega križa izgubile neznanokam. Mnogi se boje, da so postale žrtev abesinskih upornikov.

Francija bo priznala aneksijo

Pariz, 26. maja. z. Iz dobro informiranih krogov se doznava, da bo Francija, ko dobi od Vel. Britanije pristanek za ukinitve sankcij, likvidirala italijansko abesinski spor ter

priznala aneksijo Abesinije. Francija ima baje tozadevno noto za italijansko vlado že pripravljeno. S tem bo napetost med Francijo in Italijo močno padla.

Za jasnost o fašistični politiki

Pariz, 26. maja. z. Prihodnje zasedanje DN bo 15. junija. Bodoča vlada »narodne fronte« bo poskušala, da na tem zasedanju prodre s predlogom, naj se debata o italijansko-abesinskem sporu in o ukinitvi sankcij ne rešuje na tem zasedanju, temveč šele na septemborskem, t. j. ob prili-

ki zasedanja skupščine DN. Ta predlog pa nima namena preprečiti redne razgovore o teh dveh vprašanjih. Skrajni čas je, da se do fašistične politike zavzame odločno stališče, da si bosta tako prva kot druga stran na jasnem.

Reksisti za Hitlerja

Položaj po volitvah v Belgiji

Bruselj, 26. maja. Pri nedeljskih volitvah so dobili socialisti 70 mandator, katoliki 63, liberalci 23, Degrelleovi reksisti 21, flamski nacionalci 16, komunisti pa 9 mandator.

Reksisti so torej imeli največji uspeh, ker so prvič kandidirali in dobili 21 mandator na račun starih katolikov in socialistov. Relativno večino pa imajo socialisti. Zaradi tega je verjetno, da bo novo vlado sestavil socialist Vandervelde. Ni še gotovo, če bi šli liberalci z njim v koalicijo. Listi trde, da ima voditelj reksistov Degrelle tesne stike z voditelji nemške narodno-socialistične stranke. Ze pred volitvami je Degrelle izjavil nekemu francoskemu državniku, da se

bo vsekakor sporazumel s Hitlerjem. Ze pri volitvah hitlerjevo v obmejnih krajih niso postavili svojih kandidator v korist reksistov.

Pred volitvami je izšel v Degrelleovem glasilu »Rex« oster članek proti Franciji, ki se je končal z vzklikom »Naše geslo mora biti: Dol s Francozi!« Degrelle je na veliko vznemurjanje, ki ga je povzročil v javnosti ta članek, izjavil, da je članek prišel pomotoma v časopis. Degrelle je tudi izjavil po volitvah, da bo z vsemi močmi in z vsemi sredstvi onemogočal delo parlamenta, dokler ga ne razbije. V isti sapi pa pravi, da je proti diktaturi.

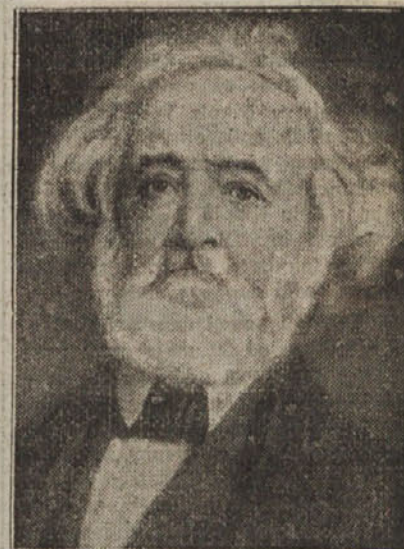
Sredozemski pakt

Rim, 26. maja i. Vedno bolj se širijo govorice, da se bo osnoval neke vrste sredozemski pakt, v katerem naj bi sodelovala tudi Italija. Dobro poučeni krogi pa pravijo, da bo Italija odbila vsako ponudbo za sklenitev kakršnega koli pakta vse dotlej, dokler se bodo izvajale sankcije. Italija si oer nima ničesar proti takšnemu paktu, toda noče podpisati nika-

kih obvez, dokler so sankcije v veljavi. Želi pa, da bi čimprej stopila v prijateljske odnose tako s Francijo kot z Anglijo.

Blum bo pometel z žlahto kapitala

Pariz, 26. maja. Blum se neumorno razgovarja s politiki in državniki glede sestave nove francoske vlade narodne fronte. Gotovo je, da bo novi finančni minister Vincent Aurible,

Leopold v. Ranke je bil pomemben nemški zgodovinar. Te dni je minilo 50 let izza njegove smrti.

Naj mogočnejši zaveznik cenzure.

ki je socialistični strokovnjak za finančna in gospodarska vprašanja.

Za zunanega ministra sta najresnejša kandidata Boncour in Chautemps. Za vojnega ministra pride v poštev Daladier, ki bo takoj ukinit dveletni vojaški rok. Takoj bosta izmenjana tudi poslanik v Berlinu Poncelet in poslanik v Rimu Chambrun. Poncelet je predstavnik francoske težke industrije, Chambrun je pa Lavalov sorodnik.

Obramba Londona

London, 26. maja n. V Prestolnici bodo osnovali poseben vojni odbor, ki bo branil v vojni samo angleško zemljo. Pomagal bo zlasti ob plinskih napadih iz zraka.

Dnevna kronika

— Udrúženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov in arhitektov — sekcija Ljubljana ima v sredo 27. maja ob 20. uri v lastnem družabnem lokalu na Kongresnem trgu 1 članski sestanek, na katerem se bo obravnavala dnevni red letošnje glavne skupščine na Bledu.

— Oblastni Odbor Jadranske straže v Ljubljani ima svojo toletno oblastno skupščino dne 21. junija t. l. ob 10. uri v prostorih Trgovskega doma Gregorčičeva ul. 27 v Ljubljani po določenem dnevnem redu. Vse člane vabimo, da se iste udeležijo v čimvečjem številu!

— Udrúženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana vabi člane na proslavo 80. obletnice rojstva Nikole Tesle, ki bo v petek, dne 29. maja ob 20. uri v elektrotehničnem inštitutu univerze v Ljubljani (Aškerčeva ulica 11). O življenju in delu Nikole Tesle bosta predavala gg. ing. Marij Osana, dekan tehnične fakultete in dr. ing. Milan Vidmar, redni profesor univerze.

— Letošnji spomladanski Ljubljanski velesjeme od 30. maja do 8. junija, bo v posebnem oddelku gostinske razstave prikazal nazorno, kaj prija razvajenim tujcem in da moremo njihovem, še tako svojstvenim željam, z izdelki naše domače industrije v polni meri ustreči. Na vseh naših parnikih bodo imeli posetniki Ljubljanskega velesjema 50% popust, oziroma vožnja v višjem razredu s karto za nižji razred, in to: od 20. maja do 8. junija za prihod, ter od 30. maja do 20. junija za povratek. Od Sušaka do Ljubljane z letalom za Din 100.— Na železnicah 50% popust! Tudi tuje goste na Primorju opozarjamo na te udobnosti, da izkoristijo priliko Ljubljanskega velesjema za obisk našim goram in jezerom.

— Društvo »Tabora«. — Pevski zbor ima danes (torek) važno pevsko vajo za nastop v Mariboru. Pridite vsi in točno. — Pevovodja.

Katja Spur — Murpoljska: — Umril je v Ljubljani g. Ernest Vidic, vlakovodja drž. železnice; v onjicah pa g. Avgust Mastnak, višji sodni oficijal in član nadzorstva posojilnice v Konjicah. N. v. m. p. Preostali naše sožalje.

— Visoko francosko odlikovanje. V prostorih Narodnega muzeja je večeraj podelil francoski generalni konzul red Akademске palme gospe dr. Meliti Pivec-Staletovi, knjižničarki državne knjižnice v Ljubljani. Čestitamo!

— Iz banovinske službe. Franjo Urbančič, uslužbenec v splošni bolnišnici v Mariboru, je imenovan za uradniškega pripravnika. — Za arhivsko uradniško pripravnico je imenovana Ivanka Srebot pri veterinarskem bakteriološkem zavodu v Ljubljani.

NACE NAROBÉ, tapetnik in dekorater, Ljubljana, Celovška cesta 41, se priporoča!

— Cestni nadzorniki pri okrajnih odborih so premeščeni: Emil Bižalj iz Kočevja v Brežice; Franc Šolarič iz Kočevja v Novo mesto; Anton Mlinar iz Laškega v Litijo; tajnik cestnega odbora Martin Forjan pa iz Doljnje Lendave v Ljutomer.

— Osebné vesti. Za banovinskega uradnika-pripravnika pri okrajnem načelstvu v Šmarju pri Jelšah je imenovan g. Franc Bračko, g. Josip Kokalj, arh. uradnik X. pol. skup. pri Higijenskem zavodu v Ljubljani, je v istem svojstvu prestavljen v zdravilišče Topolšičico.

Revolucionarno gibanje v Palestini Angleži nimajo moči, da bi upor zatrli

Jeruzalem, 26. maja. z. Nemiri se še z večjo vneto nadaljujejo. Na mnogih krajih je prišlo do krvavih spopadov, v katerih je bilo precej oseb ranjenih. Vse kaže, da britanske oblasti nimajo dovolj moči, da bi upor zatrle. Policija je večkrat uporabila orožje. Vrhovni arabski odbor je pozval vse Arabce, naj nadaljujejo s štrajkom, vse dokler ne bodo njih zahteve izpolnjene. Vrhovni komisar za Palestino je že večkrat energično interveniral pri tem odboru, toda ni uspel. Arabci trdovratno vztrajajo pri svojih zahtevah. Radi zavlačevanja likvidacije spora, se agitacija za štrajk še bolj nadaljuje in se sedaj vrše

nemiri že po vsej Palestini. Vrhovni komisar je odpotoval v Tel Aviv.

Demonstranti so se spravili na prometna sredstva ter prevračajo vozove, avtomobile. Postavljajo preko cest debela.

Zadnja poročila pravijo, da se položaj slabša. Danes so Arabci ubili nekega Žida. V bodočnost gledajo z veliko negotovostjo. Listi ne smejo izhajati 5 dni, tudi židovski list »Doar Hajom« je prepovedan. Nemiri so dobili značaj revolucije. Britanske oblasti bodo v kratkem primorane uporabiti najstrožja sredstva za vzdrževanje miru in reda.

Blazno oboroževanje

Pariz, 26. maja. r. Država, ki se z veliko naglico oborožuje, je Nemčija. Prejšnje leto je Nemčija izdala za oborožitev 96 milijard frankov. Povečal se je uvoz raznih sirovin (cementa, mangana, aluminija). Eden, angleški zunanji minister, je takrat 6. maja v spodnjem domu rekel, da se neke države s tako naglico in silo oborožujejo ter posvečajo vso skrb oborožitvi, da preti nevarnosti, da

— Združenje gostilniških podjetij v Ljubljani sporoča v smislu odloka kr. banske uprave VIII. No. 2629/4 z dne 16. maja t. l. glede podaljšanja obratovalnega časa ob priliki pomladnega velesjema za gostinske obrate v mestu, da je odrejeno podaljšanje polic. ure razven za vinotoče in Bufete — do 2. ure, za kavarne pa do 3. ure zjutraj, vendar poslednje brez pravice točiti alkoholne pijače po 2. uri.

— Izredno pester in zanimiv bo spored IX. kongresa esperantistov krajevne Juoslavije ob Binkoštih v Ljubljani! Javnost in somišljeniki posetite zlasti zanimivo akademijo in predstavo »Hlapca Jerneja«.

— Premeščeni sreski podnačelniki. Premeščeni so tile sreski podnačelniki: dr. Josip Tomšič iz Ptuja v Krško; Bogomir Dev iz Logatca v Litijo in dr. Franjo Klinar iz Ljutomer kot sreski načelnik v Gornji grad.

— Novo postajališče Lipoglav je bilo otvorjeno na praznik Vnebohoda. Postajališče leži med postajama Ponikva in Poljčanami. Dolgo časa se je bojeval boj za ime: ali Lipoglav ali Sladka gora, končno je zmagal Lipoglav, dasi bi bilo najbolj pravično Lipoglav-Sladka gora. Novi postaji Lipoglav želimo najboljši procvit!

KOLESA

malo rabljena in šivalne stroje vseh znamk, ki popolnoma odgovarjajo novim, po nizki ceni kupite, (tudi obročno) edino pri

»PROMET«

(nasproti križanske cerkve).

propadejo vse ostale panoge gospodarstva.

Čudež tehnike z 10 m valovi

Newyork, 26. maja. tg. Znani radioamater Dr. Frank E Brene, lastnik in operater amaterske radio oddajne postaje W6FQY v bližini San José-a (California) je imel brezzično telefonsko zvezo na 10 m valu z Anglijo, Avstralijo, Japonsko, Južno Afriko in Argentino. To je prvič v radiozgodovini, da se je na tako kratkem velu dosegel tak lep uspeh. W6FQY je torej prva amaterska oddajna postaja, ki je imela telefonsko zvezo z vsemi kontinenti na 10 m valu. Dr. Brene je zato dobil častno diplomu Internacionalne amaterske radio unije.

Lindberg se bo vrnil v Ameriko

Newyork, 26. maja. k. Doznavamo, da se bo polkovnik Lindbergh z družino vrnil v septembru v Ameriko.

Neurje v ČSR

Praga, 26. maja g. Na Slovaškem in Moravskem so divjale velike nevelite. Reke so narasle ter preplavile veliko površine zemlje.

Prva fašistična svečanost v Addis Abebi

Addis Abebo, 26. maja. d. Večeraj je bila v abesinski prestolnici prva fašistična svečanost. Grupa abesinske fašistične omladine je defilirala po ulicah pojoč fašistično himno, ter vzklikajoč Italiji in Mussoliniju.

+ Jste Erjavec, mestni župan Višnje gore. Ob zaključku lista smo sprejeli iz Višnje gore tužno vest, da je tamkaj po dolgih mukah danes umrl obče spoštovani župan g. Jože Erjavec. — O njegovem delu in življenju bomo obširneje poročali jutri.

Razgovori s čitatelji

O tem in onem

Ljubljana, 26. maja.

Dobrohotnemu opazovalcu, ki postaja nestrpen in nezaupen, — na njegove opombe:

Ne pomaga nič, prijatelj, treba potrpeti in zaupati. V vseh časih in prilikah je bila še vsaka vlada v enakem položaju. Ni je še bilo na vsem svetu vlade, ki bi ne prišla z obljubami. To je vendar povsem naravno in samoumevno. Kako bi pa izgledala vlada, ki ničesar ne obljubi in ne pride vsaj z lepim programom?

Drugo poglavje je seveda, kdaj izpolni svoje obljube oziroma kdaj jih more izpolniti. O tem pa mi nimate besede.

Ampak vzemimo za primer nekdanjo vlado g. Uzunovića. Prišla je z velikim programom in z velikimi obljubami. Ko pa po štirih letih ni bilo uresničeno ne to ne ono, se je g. Uzunović opravičeval: Nismo še utegnili tega in onega narediti, ker smo imeli preveč dela s popravljanjem napak prejšnjih režimov. Ampak zdaj bomo pa lahko začeli. No, potlej je pa Uzunovića vlada padla, prišla je vlada g. Jevtića in ta je morala spet najprej popravljati tisto, kar je prejšnji režim napačnega napravil. Popravljanje vzame toliko časa!

Tako je torej ta reč, prijatelj, treba vse to prav razumeti. Pa potrpeti pa zaupati. Ni je vlade, ki bi ne imela najboljših namenov. Ampak je zmeraj vprašanje: kdaj in v koliko je mogoče te dobre namene izpeljati? Ali niste imeli tudi vi že veliko dobrih namenov v življenju, a izvršiti jih vam ni bilo dano? In to je sploh tragika vsega človeškega življenja: najboljši nameni ostanejo neizvršeni.

Bivšemu oblastniku na prijazno pismo:

Se vam zahvaljujemo na zanimanje za naš list, vendar se nam zdi, da ga premalo pozorno berete. Sicer bi gotovo ne odšlo vašim očem, da smo že ponovno prav odločno nastopili proti vsemu temu zaplotniškemu rovarjenju, obrekovanju in natolcevanju, ki se je pri nas tako razpaslo, da je spodobnega človeka sram. Mi tudi ostro obsojamo tiste vrste politiko, katere vse »pozitivno delo« obstoja v napadanju in vničevanju drugomišljenikov.

Sicer pa, cenjeni gospod, ne storite si nič iz tega, kar zlobni jeziki blebetajo. Je usoda, vsakega, ki stoji v javnem življenju, da leti nanj blato. Mi smo zadnjič zapisali, kaj je nekoč Napoleon dejal svojemu poltiškemu ministru Fouchéu: kdo v Franciji me pa ne opravlja? Tudi dragi Fouché!

Za moža govorijo njegova dela, — glasno govorijo še, ko za njegovimi obrekovalci že davno ne poje noben petelin več . . .

Mi smo zadnjič nekemu sedanjemu oblastniku, okoli katerega se spleta nič koliko marenj, zapisali v prijateljsko opombo (čeprav on ni naš prijatelj, a mi smo krščanski ljudje, ki tudi njemu želimo vse dobro) — zapisali smo mu v tedenskih verzih: Ne mari za marnje! Bodi mož na svojem mestu, ravnaj le po svoji vesti, mo-li, delaj in obstoj — in hrabro bli življenja boj!

Glas je glas naroda

Hišni posestniki si belijo glave Zaradi predragih robnikov

Ljubljana, 26. maja. Samoobsebi se razume, da so zlasti pri neasfaltiranih trotoarjih robniki nujno potrebni. Mestni občinski svet je to načelo že zdavnaj osvojil in ga skuša v okviru možnosti poslopoma tudi uresničiti v svoje in vseh meščanov splošno zadovoljstvo. Druga plat teh robnikov pa je postalo gospodarsko finančno vprašanje, ki je padlo na ramena hišnih posestnikov.

Da hišni posestniki niso v zavidenja vrednem položaju, to je že precej znana zadeva. Breme in davke so postale od sile visoke in jih premnogi posestniki hiš jedva zmorejo, nekateri celo izključno z najetjem kredita, kar je zadosten dokaz, kako nerentabilne so dandanes nekatere hišne posesti. Zato je lahko razumeti, da so na finančno obremenitev glede robnikov mnogi

hišni posestniki reagirali s protestom

na kr. bansko upravo. Zadeva z robniki je že stara in se vleče že precej časa. Vendar pa od časa do časa dobivajo posamezni hišni posestniki plačilne naloge od magistrata, in v večini slučajev je vsak tak plačilni nalog povod za novo razburjanje in najrazsličnejše komentarje.

Ne da se reči, da bi hišni posestniki ne priznavali upravičenosti in potrebnosti trotoarnih robnikov. To brez izjeme vsi priznavajo. Upirajo pa se kar najodločneje

proti pretirano visoki ceni

teh robnikov. Za nekaj metrov robnika gre cena v tisočake. Ljudje, ki se na to spoznajo, pravijo da dejanska storitev glede robnikov nikakor ne odgovarja cenam, ki jih zaračunava mestna občina. Nekateri hišni posestniki si pomagajo na ta način, da plačujejo te robnike v obrokih, znani pa so tudi primeri, kjer se posestniki najodločneje upirajo plačilu tako dragih robnikov in zatrjujejo, da rajši kot bi plačali tvegajo tožbo. Drugi spet grozijo, da bodo najeli izvedence, ki bodo ocenili dejansko vrednost robnikov, da tako dokažejo, da so cene, ki jih zaračunava mestna občina, odločno previsoke. Vsekakor to vprašanje upravičeno vzbuja med vrstami hišnih posestnikov, ki so jim bili v območju njih hišne posesti narejeni s strani mestne občine robniki, precej pomislekov in nezadovoljstva.

Nov kreditni sistem

V zvezi z vprašanjem robnikov pa je interesantno tudi vprašanje asfaltnega trotoarja, ki ga občina predvideva napraviti. Hišni posestniki pripovedujejo o slučajih, ko se je mestna občina na račun bodočih asfaltnih trotoarjev vknjižila na hišno posest. Ustvarjanje tega povsem novega in naravnost čudovitega kreditnega sistema seveda hišni posestniki ne sprejemajo s kakimi posebnimi simpatijami in je iz razumljivih razlogov predmet najrazsodnejših komentarjev, o katerih pa seveda ni moči pisati.

Rančigajevi harmonikarji so navdušili Savinjčane

St. Pavel, 26. maja. Koncert Rančigajevih tečajnikov, mladih harmonikarjev, v Gasilnem domu v Grajski vasi, je bil prav dobro obiskan. Mladi umetniki so znali med poslušalci ustvariti tako razgibanost in razpoloženje, da že dolgo nismo videli nič podobnega.

Ob pol 17. je bila Sadnikova dvorana na Groblji pri St. Pavlu spet nabito polna. Zbor je dosegel tudi tu svojo zmago. Začelo se je s

Himno harmonikarjev

in obdelalo vse po vrsti. Ko pojdemo na Štajersko, s prleško himno, od ljubljanskih mostov in kadar pojdemo na Gorenjsko. Kar domače brez posebnih oficijelnosti se je začelo vse to; edino Kačeva hčerka je morala podariti prof. Rančigaju šopek cvetic in harmonikarji so brez daljših odmorov odigrali ves spored 36 komadov. Pri nekaterih smeješih koračnicah je nastopila še 9-letna plesalka Rynčeva Tosca, kar je dvignilo učinkovitost pestroga sporeda. S posebno dolgotrajnim aplavzom je občinstvo nagradilo še 20-letnega Uroša Prevorška, ki si je na violini zaslužil nadvse priznanje.

Glasba-zdravilo

Lep in solnčen dan, kakršen je bil, povrhu pa še tako živahno izvajanje veselih in poskočnih, narodnih ter domačih komadov je marsikoga vsaj za kratek čas sprostilo vsakodnevnih skrbi in težav. Za časa igranja Rančigajevih tečajnikov, ki jih je bilo 29 po številu, je od par stotih poslu-

šalcev pač malokdo mislil na to, kar je bilo včeraj in kaj bo jutri, temveč je bil vsakdo le privezan na mlade harmonikarje in strmel ter sodeloval, ko so potegnili na mehove tisto: »Pa kolkrtolk, pa kolkrtolk... ali pa ono: »Fantje po polj gredo« in »Prej pa ne gremo dam«. Iz Groblja so harmonikarji kaj kmalu odrinili, saj so se ob 7. zvečer že spravili v avtobus.

Rančigaj je Savinjčan

Odpeljali so se nazaj v Grajsko vas, kjer so imeli pripravljeno okrepčilo in jedva pred odhodom je naš poročevalec lahko od njih izvedel še to in ono. Predvsem se mu je zdelo važno, da je prof. Rančigaj Savinjčan, saj je doma iz St. Jurja ob Taboru. Mlade harmonikarje že vadi več let, te naše pa, ki so bili nastopili sedaj, uči šele komaj pol leta. Raven tega pa g. Rančigaj seveda tudi poučuje na gimnaziji v Ljubljani in ima v Grajski vasi ter St. Jurju ob Taboru svoje sorodnike. — Naslednji nastop mladih harmonikarjev bo v Trebnjem, jeseni pa zopet posetijo Savinjsko dolino, ko bodo koncertirali na Polzeli.

T.

— Pravite da je oče vašega nečaka pek. Koliko let ima pa mali dečko?

— Dvanajst!

— Pa je še tako majhen?

— Saj veste, peki vse tako majhno napravijo!

Najcenejši čevlji

TVRDKE ANTON KRISPER

Ljubljana, Mestni trg 26

Otroški iz črnega ali rjavega usnja
Vel. 20-25 **Din 16.—**
Vel. 26-28 **Din 19.—**
Vel. 29-35 **Din 29.—**

Zenski iz črnega ali rjavega usnja z usnjatim podplatom
Din 65.—

Iz črnega ali rjavega usnja z usnjatim podplatom
Vel. 30-35 **Din 42.—**
Vel. 36-39 **Din 59.—**
Vel. 40-45 **Din 69.—**

Lepo uspela Dobrodelna akademija

Kranj, 27. maja. Krajevna protituberkulozna liga v Kranju je priredila ob zaključku protituberkuloznega tedna »Akademijo«, na kateri so sodelovala vsa kranjska kulturna društva.

V pozdrav je govoril predsednik krajevnih protituberkuloznih lig g. dr. Bežek, ki je orisal vse zle posledice zavratne morilke čoveštva — jetike. Omenil je nadalje velik napredek protituberkuloznega dispanzerja v Kranju in napredek po vsej državi, kjer se ustanovljajo nove lige, ki jih bo mo podprli s prispevki protituberkuloznega tedna, da bo jetika izgubila svoj značaj splošne bolezni.

Na akademiji so nastopili orkester glasbene šole, mladinski pevski zbor in pevski zbori Sokola, Prosvetne zveze in Splošne delavske strokovne zveze. Na sporedu sta bili tudi dve deklamaciji. Gidča Resmanova Polonca je deklamirala »Pismo o zlati svobodi« in g. Vehovec s občutjem »Marom Josipa Murna«. Najbolj je ugajal nastop male 5letne 5Tilke, Bozovičarjeve, ki je izborno zapela ob spremljevanju moškega zbora Splošne delavske strokovne zveze narodno pesem »Zabučale gore«.

Na akademiji ni nastopila Narodna čitalnica, ki pa bo priredila v korist protituberkuloznega fonda samostojno prireditev.

Ljubljanska gradbena delavnost

Ljubljana, 26. maja. Lepo vreme zadnjih dni je zelo poživilo gradbeno delavnost. Frančiškani so pri svoji novi stavbi v Frančiškanski ulici že toliko napredovali, da se vidijo prvi obrisi bodoče stavbe. Kletni zidovi so že gotovi, a deloma leže zid že v prvo nadstropje. Spodaj je stavba betonska, gornji del je pa zidan iz opeke. Del stare stavbe na Prešernovo ulico seveda še stoji in bo stal nekaj časa: vse je odvisno od višje sile.

Gradnja povečave Mikličevega hotela je zašla zadnje čase na mrtvo točko. Bilo je treba nekaj intervencij in konferenc, ko je bila pa dana garancija, da bodo dodali slavbi še

Osemdesetletnico Nikole Tesle proslavi univerza kralja Aleksandra I. v Ljubljani z dvema slavnostnima predavanjema. V sredo dne 27. maja ob 20. uri bosta predavala o Nikoli Tesli ob izvajanju eksperimentov dekan tehniške fakultete prof. ing. Marij Osana in prof. dr. ing. Venčeslav Koželj. To predavanje je namenjeno celokupni univerzi. V petek dne 29. maja ob 20. uri pa se isto predavanje ponovi na prošnjo Udruženja inženirjev in arhitektov za strokovno javnost. Obe predavanji se bosta vršili v elektrotehničnem inštitutu tehniške fakultete na Mirju.

Cena takozvanega turističnega vizuma za Avstrijo je sedaj Din 18. Ta vizum velja 7 dni in se dobi tudi na meji v vlakcu. Odobrena je znižana vožnja po naših železnicah in

osem — stranišč, se je vendar zadeva premaknila z mrtve točke. Menda bomo res doživeli, da oblastva ne bodo delala zaprek ter omogočila Ljubljani velik moderen hotel, z gradnjo pa zaslužek nebroj delavcem.

Ljubljana je vedno bolj utesnjena, kmalu bo en srm velik — kanal. Ugodno vreme zelo pospešuje dela v strugi. Če bo res, kot sedaj napovedujejo, da bo zavladala suša, se bo struga Ljubljanice posušila kar sama in bodo na ta način bogovi res naklonjeni, bodo tudi dela v Ljubljani kmalu končana. Sicer pa v Ljubljani za letos ni predvidenih večjih gradbenih del.

državnih parnikih udeležencem skupščine Združenja jugoslov. inženirjev in arhitektov, ki bo na Bledu 31. maja 1936, in sicer: a) članom Združenja četrtinska in b) njihovim družinskim članom polovična vožnja. Popust velja od 27. do 31. maja za vožnjo tja, za povratek pa od 31. maja do 15. junija 1936. Nadalje je dovoljeno 50% znižanje vozne cene po naših železnicah udeležencem proslave 80-letnice Nikola Tesle, ki bo od 28. do 31. t. m. v Beogradu. Povlastica velja od 26. maja do 2. junija t. l. Članom delavskih, pevskih, glasbenih in umetniških združenj, ki se bodo udeležili kongresa v Zagrebu 30. in 31. maja, je dovoljen 50% popust po naših železnicah. Povlastica velja od 28. maja do 2. junija.

Maribor

m— Narodno gledališče. Sreda, 27. maja: Zaprtó. — Zadnje gostovanje ljubljanske opere z Rossinijevo opero »Sevilski brivec«, bo v petek 29. t. m. za abonma C

m— Sojenj . . . 23letni posestniški sin Ivan Simončič, je bil pred malim kazenskim senatom mariborskega sodišča obsojen na leto dni zapora in trajno izgubo častnih državljanških pravic. Obtožen je bil, da je lani na Stefanovo v Stanovskem ob priliki fantovskega pretepa s kolom razbil Slavku Drobnetu lobanjo in je obstojala nevarnost za življenje. — 26letni zidar Franc M. iz Kicarja pa je bil obsojen na 6 mesecev strogega zapora pogojno za tri leta, ker je lansko leto posjilil neko 11letno dekle.

m— Po »Francčku« še »Loize«. Novi avtobus znamke MAN, s katerim je bila preteklo soboto poskušna vožnja v Ceje, so ob tej priliki krstili v čast mariborskega župana dr. Juvaanu na ime »Loize«. Kot znano, je bil dosedanjí največji avtobus avtobusnega prometa pred leti krščen na ime »Francček« po takratnem županu dr. Lipoldu. Hudomušnejši pravijo, da bomo imeli tekom let v Mariboru prav lepo zbirko takih in sličnih imen avtobusov, ki bodo pričali o nekdanjih veljaki, ki bodo pa takrat že gotovo v penziji.

m— Kot sv. Štefan je bil kamenian 30letni delavec Tone Kovač iz Vukovskega dola. Ko jo je zvečer brezskrbno ubiral proti domu, sta planila nanj iz zasede neki moški in ženska ter ga s kamenjem tako obdelala, da se je moral zateči po pomoč v mariborsko bolnišnico. Ker Kovač oba napadalca pozna, bosta imela opravka s sodiščem.

m— S kolesa je štrbunknil znani mariborski športnik Lojze Kramberger, ko se je vozil proti Hočam. Zlomile so se mu na prednjem delu kolesa vilice in si je pri hudem padcu občutno poškodoval levo roko. Pomoči je iskal v bolnišnici.

m— Kino. Grajski: »Indijanka«. Pride »Mladi grof« z Anni Ondro. Union: Svetovni vefilm »Stradivari«.

Celje

c— Besierovo igro »Tiran« uprizori ljubljanska drama nočoj ob 20. v celjskem gledališču. Igra je doživela že v Ljubljani velik uspeh, zato si najabonenti nabavijo vstopnice v trafiki g. Frajle na Dečkovem trgu.

c— Občinskega kmetijskega referenta bo nastavila celjska občina, ki ga kot politična oblast I. stopnje mora imeti.

c— Meščanska šola bo povečana. Zaradi pomanjkanja prostorov v meščanski šoli bo zgradila celjska občina na obeh enonadstropnih dvoriščnih traktih meščanske šole še drugo nadstropje. Stroški bodo znašali okrog 224.000 Din, ki jih naj bi poleg celjske občine in sreza prispevali še banska uprava ter laški in šnarski srez.

c— Zaradi ljubosumnosti mu je zlomil roki 69-letni posestnik Florjan Češnovar iz Rečice ob Savinji, ko je z grabljami udaril svojega soseda, 70-letnega Ropotarja Franca. Češnovar je bil obsojen na 1 mesec in 1000 Din za bolečine mora plačati Ropotarju.

c— Vrsta nesreč in poškodb. Ko je 8-letni Ivan Zupanc, sin delavca v Cinkarni iz Teharja št. 25., pomagal svo-

Česa ne sme storiti sin g. ministra

Ljubljana, 26. maja.

Vse afere, ki pridejo na dan in dišijo po umazaniji, niso poučne. Ta pa, o kateri hočemo napisati nekaj besedi, je brez dvoma

Zgodila se pa ni morda pri nas v Jugoslaviji, nikakor ne. Kljub temu je poučna, zlasti še zato, ker se često dogaja, da nam dajejo moralisti za vzgled Angleže, namreč angleško gentlemanstvo, korektnost, dekoracijo itd.

Proračunska afera

Angleško javno mnenje razburja zadnje čase takozvana »proračunska afera«. O njej govori preprosti narod, narod delavcev in garačev, pa tudi narod gorenjih desetisočev, kajti gre za afero aktivnega angleškega ministra in njegovega sina. Prav za prav je minister že na razpoložju. Zanimivo pa je in poučno, zakaj je zletel s svojega stolčka, na katerem je varno sedel polnih 9 let.

Pred meseci je na tajni seji ministrskega sveta poročal angleški minister za finance Chamberlain o proračunu in o potrebi, da se zvišajo nekateri davki in carine. Nekaj dni kasneje so poslovni ljudje drli v zavarovalnico »Lloyd« ter sklepali kar na debelo zavarovanja proti izgubam, ki prete trgovcem in podjetnikom zaradi bodočega povišanja davkov in carin.

Izdaja tajnost

V trgovskih krogih je zavlada lo začudenje. Javnost še ni vedela, da bodo davki in carine zvišane, niti tega ni smela vedeti, ker je bil to tajni sklep ministrskega sveta. Poizvedovali so, kdo stoji prav za prav za tem zavarovalnim manevrom in odkrili so, da je to član tvrdke Belicha in drug mladi Laslie Thomas, sin angleškega ministra za kolonije Thomasa, ki je poleg Macdonalda raj-

jemu bratu kositi travo za zajce, ga je brat po nesreči močno zarezal s koso v desno nogo. — V Ljubiju 22. obč. Mozirje—okol. je pa 5-letni posestnikov sin Vojteh Treibenreif doma padel s stola tako nesrečno, da si je na mah zlomil desno nogo. — Pri nedeljski nogometni tekmi med SK Celjem in SK Olimpom si je zlomil desno nogo pod kolenom 15-letni Anton Lovšin, strugarski vajenec pri očetu Dominiku Lovšinu na Krekovi cesti št. 10. — Hlapca, 29-letni Krajnc Jurij pri posestniku Fazarini Antonu Spavčeva c. 10., in Gajšek Stanko sta se tako sprla, da je Gajšek z vso silo udaril z železnim drogrom Krajnce po glavi ter mu prebil čelo. — Vsi poškodovanci se zdravijo v celjski bolnici.

odličnejši član angleške delavske stranke.

Država ni bila oškodovana niti za paro, toda afera je prišla pred sodišče. Sodniki kakor tudi javno mnenje so bili mnenja, da gre za zločin nad državnimi zakoni in običaji ter za izdajo službene tajnosti.

Navadni ljudje in ministrov sin

Sodišče je uvedlo obširno preiskavo. Zasišli so številne priče in zbrali vse dokumente in dokazila ter povabili na sodišče tudi ministrskega sina Laslieja Thomasa.

Med zasliševanjem mladega Thomasa se je sodnik zelo razburil in vzkliknil: »So dejanja, ki jih morda navadni ljudje smejo storiti, toda ne sme jih storiti sin aktivnega ministra. Ali vam ni prišlo na misel, da sin člana vlade ne sme sklepati takih zavarovanj na večer preden je bil objavljen državni proračun.«

Gospodarske vesti

g— Nove tekstilne tovarne v Jugoslaviji. V Mariboru grade novo tekstilno tovarno, ki pripada koncernu Deutsch v Češkoslovaški. V Zagrebu snujejo novo tovarno za volnene blagove. Bajse se pogaja tudi neka italijanska družba za koncesijo zgraditve tekstilne tovarne. Smederevska kreditna banka v Smederevu bo zgradila veliko predilnico.

g— Nemci kupujejo konje na Madžarskem. Po vesteh iz Budimpešte, bo kupila Nemčija na Madžarskem do septembra 1936. okoli 12.000 konj.

g— Nemci so podvojili uvoz železa radi oboroževanja svoje armade. Nemci uvažajo vedno večje množine železa, odkar so začeli oboroževati svojo armado. Medtem ko je l. 1934 uvoz železne rude znašal 8.300.000 ton, se je ta uvoz povečal na 14.000.000 ton. V prvem četrtletju se je celo podvojil, tako da sedaj znaša vsega skupaj 2.500.000 ton četrtletno.

— Denar sem, sicer streljam!
— Prijatelj, že leto dni sem ti dolžan tisoč dinarjev. Evo ti jih!

Očetova ostavka

Sum je padel na očeta, ministra Thomasa. Na dlani je bilo, da ni nihče drugi mogel, čeprav po neopreznosti, izdati mlademu Thomasu državno tajnost. Poklicali so tudi starega Thomasa pred sodnike. Zagovarjal se je, da ni on izdal sinu tajnosti in da ne ve, kako je sin o njej zvedel.

Thomasova izjava pa ni pomirila sodnike in tudi ne javnosti, ki je zahtevala še strožjo preiskavo in namignila, da je najbolje, če se stari Thomas ob pravem času umakne. Minister Thomas je tako tudi naredil. Poslal je predsedniku vlade pismo s tole vsebino: »Vem, da bo sodišče izreklo kmalu svoj krivdorek glede proračunske afere, toda mislim, da je bolje, da podam ostavko na svoj položaj pred krivdorekom.«

Baldwin je predložil kralju ostavko ministra Thomasa in kralj jo je sprejel, kajti sodišče in javno mnenje je menilo, da so dejanja, ki jih morda navadni ljudje lahko store, ne more jih pa storiti sin aktivnega angleškega mi-

g— Iz naše tekstilne industrije. V Mariboru snujejo novo predilnico »Mariborska tekstilnica«, v Zagrebu bodo osnovali pa drugo, nekoliko manjšo tovarno. V vodstvu obeh tovarnen so priznani tekstilni strokovnjaki, kot n. pr. Hostinek, ki je bil svoj čas direktor Rosnerjeve tkalnice v Mariboru, in drugi.

Anekdota

Zena je hotela svojega moža odvaditi pijanstva. Poskušala je vse mogoče, pa ni nič pomagalo. Končno pride na dobro idejo. Obleče se v dolgo belo haljo, na glavo natakne posebno kapuco, tako da je res izgledala precej strašno. Tako napravljena je počakala svojega moža ko je prišel pijan domov. Mož je kmalu zapazil ta neobičajen pojav, zato vpraša:

— Kdo si ti, kaj hočeš od mene?

— Jaz sem prikazen! Je odgovorila žena z globokim in skrivnostnim glasom.

— Kaj, da si ti prikazen? Potem pa hajdi z menoj na pol literčka. Če si prikazen, potem smo si pa v sorodu, ker tvoja sestra je moja žena!

— Premisli, ko mi je zdravnik ruval zob, sem se jaz smejala, a očka se je jokal — je pripovedovala mala Skotinija svoji prijateljici.

— Kako to?
— Zobozdravnik mu je povedal račun!

— Pri nas imamo soseda, ki hodi po petkrat na dan k nam, da lahko telefonira. Pravi, da res ne kaže plačevati telefona za druge ljudi. Če ima človek telefon, ga vedno nadlegujejo ljudje, da bi telefonirali, pri nas pa lahko telefonira in še pred sitnimi sosedi ima mir. Mi ji vedno na to vneto pritrjujemo, pa noče razumeti tega pritrjevanja.

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

123

Tako je 'Tiger', namesto da bi odplul v pristanišče Lerwick, še nadalje križaril okrog čeri, kjer so bili opazili tistega velikega kita . . .

Drugi dan se je že nagibal h koncu, odkar je 'Tiger' iskal svoj plen.

Tereza, ki je ves dan nestrpno čakala, kdaj se bo pojavil 'Teror', je bila nekaj časa počivala v svoji kajuti. Zdaj jo pa ni več zdržalo in je odšla na krov k poročniku, ki je ves srečen takoj stopil k njej.

»Draga Tereza«, ji je zašepetal, »zdi se mi, da tiste ladje sploh ni tu!«

»Otrpi še malo, ljubi, samo še dva dni. Ladja se bo pojavila, o tem sem trno prepričana«, je odgovorila Tereza, nežno se naslonivši na poročnika.

Poročnik se je pokoril.

»Dobro, še dva dni ostanemo tu. Potem pa moramo brezpogojno odpluti, da se združimo z ostalimi edinicami, ki križarijo tod okrog. Že itak smo se preveč zamudili in . . .«

Umolknil je, ker ga je Tereza pograbila za roko.

»Poglej! Tamle! je razburjena vzklíknila. »Tista svetloba — ali jo vidiš?«

Poročnik je pozorno pogledal v pokazano smer.

»To je luč 'Teror'evih žarometov«, je šepetala Tereza. »Sedaj plave čisto blizu površine.«

»Torej si je imela prav?« je nekoliko zmedeno odgovoril poročnik.

»Dragi«, je šepetala Tereza, »dragi, 'Teror' se bo moral dvigniti na površino, če hoče priti do obale. Tamle je plitvina — danes sem to opazila.«

Poročnik je neprestano opazoval tisto svetlobo.

»Da, prav imaš!« je kratko odgovoril.

»In ti boš ukazal streljati nanj?«

»Da!«

Molče sta oba stala pri ograji, opazujoč tisto svetlobo pod vodo . . .

ZAVETIŠČE V SKALAH

Tisti, katerih se je vse to tika, pa so opazili, da se vojna ladja približuje obali.

Na neki visoki skali, ki se je dvigala kot nekak stolp visoko nad drugimi, sta ležala dva moža. Jim in Bill, in opazovala okoli. Že torkoj prve dni njihovega prihoda v to pribežališče, sta bila Jim in Bill opazila vojno ladjo, kar pa ju ni začudilo, ker so vojne ladje pogosto križarile tod okoli.

Zdaj pa je njuno pozornost vzbudilo to, da je ladja prihajala tako blizu k obali.

»Jim«, se je oglašil Bill, »dobro pogledaj, kakor rečeno, zdi se mi, kot da čakajo na nekaj!«

»Saj vidim, — kaj za vruga neki imajo?« je odvrnil Jim.

»Pa ne, da bi bili kaj posumili?«

»Ne verjamem. Kako pa bi tudi mogli slutiti, da smo mi tu, ko vendar nobena ladja ne more do obale.«

»Ah, ti vrugi z bojnih ladij imajo dobre oči. Kakor rečeno, prav nič se mi ne dopade, da ta črni

vrag ne neha strašiti tod okoli.«

Po tem razgovoru sta se Jim in Bill spustila s skale po stopnicah, katere so bili izklesali Jackovi pomagači.

Konec stopnic je vodil v prostrane, suhe in zračne votline v skalah so bili sedaj opre-kfskpski mihi za prebivanje.

Dve manjši votlini sta bili lepo opremljeni za Eto in Jacka, neka večjih votlin pa so lepo uredili za prebivališče vseh Jackovih pomagačev, katere je bil pripeljal iz Londona, in ki jih je bilo osemdeset!

Bill se je podal zopet k Jacku.

»Gospodar, tista vojna ladja je zopet tu.«

»Tako? No in kaj potem?«

»Neprestano križari v bližini našega pristanišča. Kakor rečeno, to mi ni prav nič všeč!«

Jack je nekaj časa molčal, potem pa odgovoril:

»Kar naj križari! Mogoče so slučajno opazili 'Teror' in gotovo zdaj mislijo da je bil kak kit. Sicer pa sem, v pristanišče, itak ne morejo.«

»To je res, gospodar, in, kakor rečeno, nobena ladja ne more tu sem, razen naš 'Teror'. Toda, čudno je le, da kakšna vojna ladja, kakor rečeno, tako dolgo križari na enem in istem mestu.«

Jack je vstal in mirno odgovoril:

»Nikar se ne brigaj zanjo, Bill. Saj je vseeno. Jutri itak odpotujemo na Dansko, kjer bom kupil kakšno posestvo ob morju in nihče ne bo več zvedel za nas.«

Bill je zadovoljno prikimal.

»Gospodar, vseeno bi vas prosil, če si smem, kakor rečeno, to ladjo nekoliko pobliže ogledati. Jim me bo spremljal. Kakor rečeno, zelo me zanima, zakaj se za držite na tem kraju.«

»No, te ladje se prav nič ne bojim«, je hladno odgovoril Jack. »Toda tvoj predlog je dober in lahko greš, če te tako miha.«

Billu je kar zažarel obraz in ves vesel je odšel, da se posvetuje z Jimom, kako bosta izvedla svoj nočni podvig.

NOCNA VOZnja

Noč se je spustila nad zemljo. V skalnatih votlinah je vladala grobna tišina.

Na vrhu skal pa, tam kjer sta čez dan opazovala ladjo, sta zopet ležala Bill in Jim in zrla na morje.

Tamle je zelena in rdeča luč, Bill, je zašepetal Jim. »Ladja je še vedno na istem kraju.«

»Tu ima, kakor rečeno, sam vrag prste vmes«, je zagodrnjal Bill. »Še zdale bova poplavala tja — ali imaš vrvi s seboj?«

Previdno sta se oba spustila s skal in ko ta odložila obleke, sta se spustila v morje. Na hrbe pa sta si pritrčila kolobarje tanke a močne vrvi, ki sta jo bila prej dobro namazala, da se jima ne bi prepočila z vodo.

Počasi in tiho sta plavala proti ladji, ki je mirno stala na enem in istem kraju. Po pretoku dobre pol ure, sta od zadaj priplavala k ladji in pričela tipati, če bi našla kje kak kavelj. Kmalu sta ga našla in Bill se je previdno potegnil iz vode.

»Splezala bova samo do ograje«, je zašepetal Bill. »Podpri me malo, da bom lahko kje pritrčil vrve.«

Stari, preizkušeni Bill je kmalu našel pot, kako splezati na ladjo in čez nekaj časa, sta oba že čepela in čakala.

Nekaj časa sta zaman prisluskovala. Vse je bilo mirno in ničesar drugega nista slišala, kot umerjene korake straže, ki je stopala onkraj po krovu.

Zdajci pa je prijel Jim Billa za roko.

Ali je bil to res ženski glas, kar je bil pravkar slišal?

Napeto sta prisluhnila.

In čez nekaj trenutkov sta zaslišala korake in čisto blizu njiju se je oglašil globok moški glas:

»Da, draga Tereza, še vedno je tisto svetlikanje tam. To ni od morja — to je —«

»To je njegova podmornica, dragi! Verjemi mi, da je res tako«, je odgovoril ženski glas.

Jimu in Billu je zastala sapa. Zato je torej ladja križarila tod okoli!

Čudežna sreca

To je imel neki skakalec s padalom te dni pri vajah nad letoviščem v Moskvi. Mož je skočil v veliki višini iz letala, pri tem se mu je padalo zataknilo na letalu in se raztrgalo. Skakalec je kakor kamen šinil v globočino. Imel pa je toliko prisebnosti, da se je v trenutku, ko je šinil mimo drugega skakalca, ki se je s svojim razprtim padalom spuščal proti zemlji, oprijel njegovih nog. Oba je potegnili nekaj sto metrov proti zemlji. In ker držijo vsako padalo samo enega moža, je grozila velika nevarnost, da treščita oba na tla. Na srečo pa je imel ta drugi skakalec na hrbtu privezано še rezervno padalo. Uspelo mu je v višini kakih 180 m še to padalo odpreti, tako da sta oba moža srečno dospela na zemljo.

Grob na Luni

Vsakovrstni ljudje so na svetu. In vsak človek ima svoje prepričanje. Tako je gospod Edvard L. H. Hanna iz Clevelanda trdno prepričan, da se bo prej ali slej vršil zračni promet med luno in zemljo in obratno. Temu zaupanju je dal moč izraza s tem, da je v svoji oporoki zapustil 20.000 dolarjev, ki naj služijo v ta namen, da se bo njegovo in njegove žene truplo prepeljalo na luno in tam pokopalo, kadar bo potovanja z zemlje na luno urednično, pa je vseeno, kako dolgo je še do tega.

Astrološka napoved

za 27. maj.

Današnji dan ni v prijaznih znamenjih. Deloma kaže celo kritično lice. Vsekakor ni ugoden za visoke in vladajoče osebe in za politiko. Utegne se nekaj zgoditi, kar za svetovni mir ni dobro. Ta slaba konstelacija se razvija že nekaj dni in bo počasi spet prešla. — Znamenja kažejo tudi na naravne odnosno prometne katastrofe. Potovanja na tak dan niso priporočljiva. Za zdravje, ljubezen in denar je slab dan. Bodite danes v vsem previdni.

Iz domačih gajev

Pesem

Zajela bi vode srebrne
z visokih planin,
da bi iz srca oprala
bridklj spomin.

Vzela bi zarje večerne
polne roke,
da bi se nasmehnilo
trudno srce.

Moji dnevi

Moji dnevi vsi v bele daljave gredo,
moji dnevi — bele ovce,
Nad njimi je modro nebo —
dobri, predobri pastir.

Za belimi dnevi zastoj koprnim,
joj, daljave so jih pokopale!
Meni so le žalostne noči ostale
in v srcu tih spomin.

Katja Spur — Muropoljska je iz Gornjega Krapja pri Ljutomeru. Gimnazijo je obiskovala v Murski Soboti in v Ljubljani, vseučilišče pa v Skoplju in v Ljubljani, kjer je tudi napravila izpit na modroslovnih fakulteti. Polna pomanjkanja in bede je bila njena mladost, kar pričajo tudi njene nežne, otožne pesmi, ki jih priobčuje v raznih listih in revijah. Pričujoči dve sta vzeti iz revije »Odmev«.

Punt bikoborcev

Minulo nedeljo so imeli v Madridu spet punt — tokrat so revoltirali bikoborci, matadorji. Kriva je temu nova naredba, da morajo vsi inozemci, ki izvršujejo v Španiji kakršenkoli poklic, imeti delavsko izkaznico. Glavni matador bikoborbe, ki je bila napovedana za to nedeljo, je bil Meksikanec Armelita, ki ni dobil dovoljenja za zaposlitev. Zato je v zadnjem trenutku, ko je bilo v arenah zbranih že na tisoče gledalcev, stopil v štrajk. Za njim solidarno vse moštvo. Zaman je občinstvo čakalo na prvega bika. In ko je izvedelo, za kaj gre, se je množice polastilo silno razburjenje. Prihitela je policija na tovornih avtomobilih, pričela so se pogajanja z matadorji, ki pa niso popustili. Vlada naj prekliče svojo naredbu, ali pa ne bo več bikoborb v Španiji, in Španija propade! so vpili vrli bikoborci. Občinstvo pa je bilo tako razjarjeno, da policiji ni preostalo drugega, kot puntarske bikoborce — bilo jih je nad 30 — pobasati na policijski voz in jih odpeljati v zapor, da jih tako zavaruje pred jezo množice.

— Ali ste gluhi?
— Kaj pravite?
— Pravim, če ste gluhi?
— Kaj pravite?
— Osel, pravim če ste gluhi!
Ne, nisem, pač pa sem malo kratkoviden!

Tetka je pripovedovala mali Nadci lepo pravljico o angelčkih, na koncu jo je pa vprašala, če bi rada postala tudi ona lep angelček?

— Ne, tetica, tega pa ne.
— Zakaj ne?
— Zato, ker ne bi vedela, kam naj denem perutnice, ko bi šla spančkat.

Za kulturni prepород slovenskega kmeta

Celje, 26. maja.

Preteklo nedeljo je imel v tajniških prostorih celjskega Pododbora Glavni odbor Zveze kmetijskih fantov in deklet svojo tretjo redno sejo, ki so se je udeležili poleg predsedujočega tov. Tine Horvatiča še tov. Joško Tomazič, Ivan Korošec, Martin Grum, Tone Merslavič, France Gerželj in Zvezni tajnik tov. Stane Škrabar. Seja vrhovnega vodstva kmetijsko-mladinske organizacije je bila posvečena stvarnemu pregledu dela v pretekli prosvetni sezoni in sestavi načrta za udeleževanje v poletni sezoni, ki je tik pred vrati.

Novi organizacijski temelji

Uvodoma je odbor ugotovil, da se bo odslej razvijalo delovanje Zveze kmetijskih fantov in deklet že v smislu novih pravil, ki jih je lanskoletni občeni zbor sprejel. Predlog novih pravil je Zveza vložila 10. aprila t. l. in so torej v skladu z določbo zakona o društvih, ki določa 6 tedensko čakalno dobo, stopila v veljavo 22. maja t. l. Na osnovi novih pravil Zveze je Glavni odbor sestavil tudi pravila za Pododbove in potrebne pravilnike za razvoj organizacijskega udeleževanja. S tem so tudi v čisto organizacijskem smislu ustvarjeni trdni temelji kmetijsko mladinske organizacije in dani vsi pogoji za zdrav razmah mladinskega gibanja.

Bogati sadovi kulturnega dela

Iz podrobnih statistik in poročil je Glavni odbor z veliko radostjo in ponosom zaključil, da je bila letošnja kulturno-prosvetna sezona zelo bogata in plodna. Na vseh področjih prosvetnega udeleževanja je mogoče zabeležiti znaten porast nasproti lanskoletni sezoni. Iz statistik in poročil posa meznih društev kmetijskih fantov in deklet je treba posneti, da so se društva vidno trudila in niso niti v težkih in neugodnih časih najmanj popustila na svoji delavnosti in poletu, ampak so kljub obstoječim razmeram in položaju neomajno vztrajala in celo vidno napredovala. Od mnogih strani se je sicer pričakovalo in celo preokovalo, da se bo med organiziranimi vrstami kmetijske mladine pojavilo malodušje in zastoj. Zgodilo pa se je obratno: po vseh organizacijah kmetijske mladine se je pojavila nenavadna delavnost, živahnost in neumoren kulturni polet. Kmetijska misel in kulturno poslanstvo mladega kmetstva je trdno in za vedno prešlo v kri in meso najširših mladinskih vrst na našem podeželju.

Mladina se je pričela samozavestno in ponosom oklepati kmetijske misli in svoje lastne kulturne organizacije, ki ji je postala tako rekoč za njen napredek nepogrešljiva možnost samoizobrazbe.

V znamenju izobrazbe in duhovne poglobitve

Poleg tečajev, ki so se jih udeleževali člani in članice, so posamezna društva priredila tekom zimske prosvetne sezone nešteto kulturnih in gospodarsko-strokovnih predavanj, prosvetnih akademij, pevskih koncertov, zlasti pa je treba poudariti izredno živahno udeleževanje na ljudskih odrih. Dobro naštudirane ljudske igre so vsepovsod privabile številno občinstvo in so bile deležne splošnega priznanja. Živahno so delovale tudi društvene knjižnice, ki so se jih člani in tudi drugi vaščani marljivo posluževali in se tako v zimski dobi izobraževali. Po nekaterih društvih so se ustanovili tudi šahovski odseki. Mnoga društva so v prosvetni sezoni priredila tudi prav uspele božičnice, miklavževe večere in prijateljske sestanke. Smučarski odseki, ki združujejo skupno nad 1.500 kmetijskih smučarjev, spričo neugodnih zimskih razmer seveda niso mogli razviti svoje delavnosti in uresničiti vseh načrtov, ki so bili za to sezono pripravljeni. Zato pa se je delo tem bolj notranje koncentriralo in naslonilo izključno na kulturno izobrazbo.

Mlademu kmetstvu je prepород naše vasi resnično dejstvo

Poročila o izredno bogati zimsko-prosvetni sezoni je zatorej Glavni odbor Zveze kmetijskih fantov in deklet zaključil z eno samo ugotovitvijo, da namreč spričo tolike delavnosti kmetijske mladine na podeželju poslanstvo

kulturnega preporeda slovenske vasi ni utopijska, marveč v novi duhovni orijentaciji mladega kmetstva neomajno in trdno zasidrana volja in hotenje. temu hotenju hoče biti mladina zvesta in do skrajnosti dosledna, zato ji na njeni poti nobena ovira ne bo prevelika, nobena žrtev pretežka. Za letošnjo bogato kulturno in prosvetno sezono gre brez dvoma kmetijski mladini vse priznanje.

Načrt za letno kulturno delo

Glavni odbor je po tem pregledu dela v pretekli kulturni sezoni razpravljal o delu v letni sezoni. Na podlagi referatov je bil sprejet načrt tega dela, ki določa nič manjšo živahnost in vsestransko udeleževanje kot ga je zimsko-prosvetni. V letni sezoni je kmetijska mladina težko zaposlena pri delu na kmetiji, zato ji je v manjši meri dana možnost kulturnega dela. Vendar pa to nikakor ne bo vzrok, da bi organizacijsko delo najmanj opešalo. Načrt letnega dela določa v glavnem:

Izleti in vzgoja tovarištva

Ta panoga je sicer že pred dvema mesecema za to sezono oživila. Posamezna društva so priredila za članstvo in še prirejajo izlete v prirodo. Tu se mladina med seboj spoznava in vzgaja v pravem tovarniškem duhu in skupnosti, saj ga skoraj ni izleta, ki bi se ga istočasno ne udeležilo več sosednjih društev. Glavni odbor zato priporoča vsem društvom, naj živahno gojijo to panogo organizacijskega udeleževanja.

Tekme v kmetijskem delu — praznik naše vasi

Jedro letne sezone bodo tvorile tekme v kmetijskem delu. Ta panoga, ki je postala po svoji vsebini in izvedbi pravi praznik slovenske vasi, je treba vsestransko pospeševati in izpopolnjevati. Izvedba mora biti povsod temeljita in do skrajnosti disciplinirana, da bo tako podeželska javnost sodila o tej panogi kar najboljšo in bodo na ta način rasle simpatije, ki jih je deležno mlado slovensko kmetstvo. Vsa društva naj priredijo tekme, prav tako vsi Pod-

odbori, tako da bo mogoče prihodnjo sezono že prirediti Zvezino tekmo koscev za naslov prvaka Slovenije. Za tekmovalnja v kmetijskem delu bo Glavni odbor izdelal potrebne pravilnike, tako da se bo v to panogo uvedel potreben sistem in smotrenost. Glede tekmovalnega reda za tekme žanjic je Glavni odbor sklenil, da je prav dober, pač pa je nekoliko predrugačil tekmovalni red za tekme v košnji, in sicer tako, da se je doslej tako zamuden način ocenjevanja močno poenostavil. Sprejeti je bil tudi pravilnik za tekme tesačev.

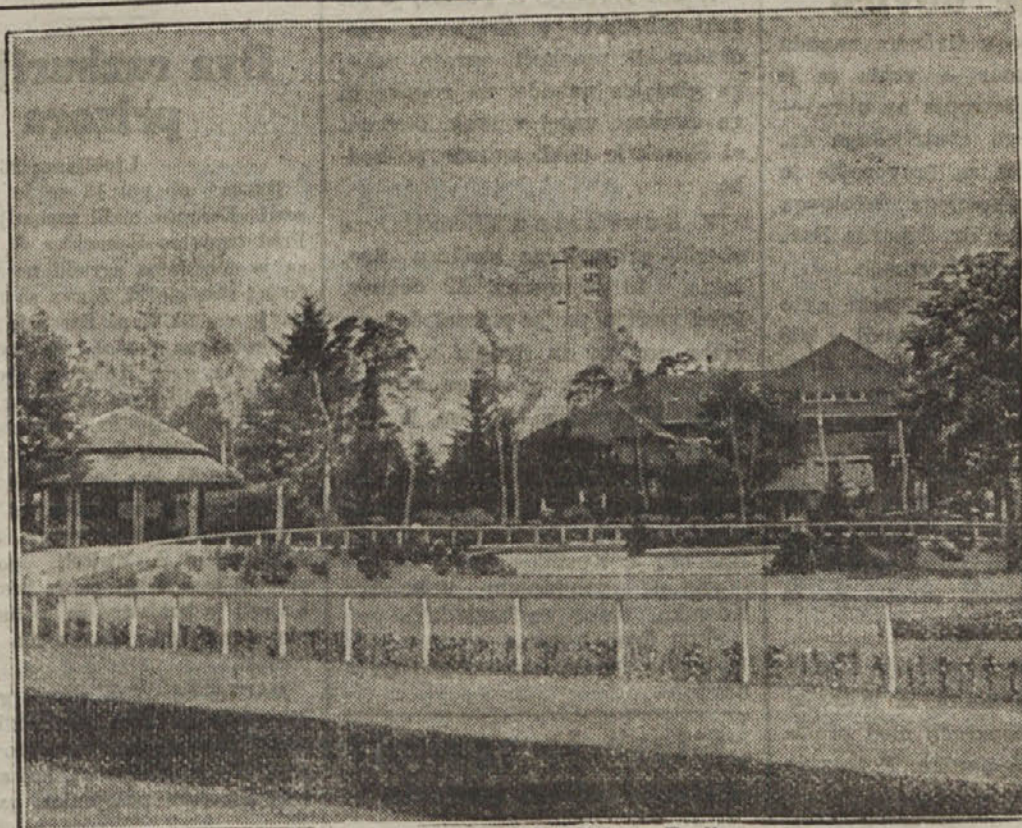
Kolesarski odseki

Glavni odbor naroča vsem društvom, ki še nimajo svojih kolesarskih odsekov, naj povsod tam, kjer je za tozadevno udeleževanje dana možnost, organizira kolesarske odseke. Tudi tu je namreč dana možnost, da se članstvo vzgaja v duhu skupnosti, ki je naši vasi, ki je tako škodljivo razcepljena, nujno potrebna. V organizacijo kmetijskega kolesarstva je prav tako treba uvesti smotrenost, zlasti glede kolesarskih tekem, tako da bo tudi že prihodnjo sezono možna Zvezina kolesarska tekma za naslov prvaka.

Kmetijsko-mladinski tabori in kmetijske lipe

Pododbori, ki prajevno združujejo po več društev, naj svoje prireditve prirejajo pod naslovom Tabor kmetijske mladine. Takim taborom je treba dati prikupno in kulturno vzgojno vsebino. Kjer je dana možnost naj društva oz. Pododbori uvedejo tudi svečano vsaditev lipe, ki bodi združena s takim taborom. Lipe naj bodo posvečene naši kmetijski skupnosti in nosijo naslov zaslužnih kmetijskih mož in prvoboriteljev kmetstva, kot n. pr. Gubčeva lipa, lipa Štefana Radiča, lipa Aleksandra Stambolijskega, lipa Antonina Švehle, lipa Janžeta Novaka itd. Okoli lipe je treba zgraditi tudi primerno ograjo in po možnosti tudi sedeže. Take lipe naj postanejo simbol kmetstva, skupnosti in slovanstva ter nekako prirodno družabno središče vasi, da se na ta način spet uvede spoštovana kmetijska tradicija.

„Glas“ je zabaven

Prostor za konjske dirke v Berlinu.

KINO SLOGA, tel. 27-30

DANES IN JUTRI
ob 16., 19.15 in 21.15
fenomenalna sopranistinja
GRACE MOORE

Noč ljubezni

NE ZAMUDITE!

Otroški kotiček

KAZEN

(Stara slovanska basen.)

Volku se je nekoč sanjalo, da si bo zjutraj lahko privoščil slastno pečenko.

Ko je vstal, se je takoj podal na lov.

Na bližnjem travniku je srečal kozla, ki se mu ni zdel dovolj slastna pečenka, in je šel dalje, da najde kaj boljšega.

Kmalu je zagledal ovco, toda tudi ta mu ni bila pogodu. Slednjič je zagledal mastno gosko, na katero je takoj planil. Toda gos-

ka je odletela, in volk se je vračal s praznim želodcem v gozd.

V gozdu je sekal reven mož drva. Ko je od daleč zagledal volka, je hitro zbežal in splezal na drevo. Volk se je pa vlegel ravno pod isto drevo, ne da bi slutil, da je mož na drevesu. Ne malo se je jezil, da ni požrl lepega kozla, ali vsaj debele ovce, pa bi mu zdaj ne krulilo tako po želodcu. Dejal si je: »Ko bi tne le hotel Bog za ta greh kaznovati!«

Komaj je to izgovoril, je že priletela sekira z drevesa in se mu zapihala v hrbet. »Da, da,« si je dejal volk, »kar si želiš, to dobiš!«

o čmrlju — pijančku

Oj zgodaj se zbudil je čmrlj - pijanček kraj gozda, na meji, prav sredi mahu, obrisal z oči si je zadnji zaspanček in zletel na polje iskat si medu.

Tam v rosin nočnem je dežju.

[bleščala

Razne novice

V Gradcu je v živčnem napadu izvršila samomor — vrgla se je iz četrtega nadstropja na ulico — soproga bivšega avstrijskega državnega tajnika za pravosodje in predsednika vrhovnega deželnega sodišča v Gradcu dr. Riharda Bartuscha, ga. Frida Bartusch.

V bližini Gradca je neki avto s tremi osebami strmoglavil v 200 m globok prepad, pri čemer se je trikrat prevrnil. Po čudnem naključju so vsi trije potniki ostali nepoškodovani.

V Badnu pri Dunaju je v igralni kazini industrijec Auerbach iz Lwova pri ruleti zadel 40.000 šillingov. Od samega veselja pa je moža — zadela kap.

Iz Buenos Airesa javljajo o močnem potresnem sunku, ki je trajal 15 sekund in povzročil med prebivalstvom veliko paniko. Potres je porušil več hiš.

v milijonih draguljev vsa širna ravan, in tjakaj pijančka je žeja prignala, tam sedel naš svat je na zlat tulipan. A tulipan ga je ošabno zavrnil:

»Nič, čmrlj, od mene medu ne dobiš!« In polno nanj čašo je vode prevrnil, da bil je pijanček ves moker kot miš. R. Peterlin - Petruška.

Kakor poročajo iz Pariza, je pri neki bikoborbi v Avignonu razdražen bik preskočil ograjo, nekoga gledalca nabodel na rogove in ga dvakrat vrgel v zrak. Nesrečni človek je dobil smrtne poškodbe.

V Schvarinu (Nemčija) so obesili grozovitega zločinca Seefelda, ki je umoril 12 dečkov. Pred smrtjo pa je priznal še celo vrsto umorov in drugih zločinov. Pokazal je tudi od njega samega izumljen strup, s katerim je moral svoje žrtve.

»Neki gospod želi govoriti z vami, pravi, da je vaš sošolec. Ime mu je Kosnik.«

»Se ne spominjam nobenega Kosnika. Kako pa izgleda?«

»Ima črno brado.«

»V šoli nismo imeli nobenega z brado.«

**„Glas“ je zanimiv
čitajte „Glas naroda“**

Razprava proti Vzajemni pomoči

Ljubljana, 26. maja.

Razprava proti obtoženim funkcionarjem Vzajemne pomoči se je včeraj ob 4 popoldne nadaljevala do pol 12 ponoči. Razpravna dvorana je nudila takrat bolj zanimivo sliko kot običajno.

Zagovornik glavnega obtoženca Sinkovca dr. Pegan je predlagal celo vrsto novih prič, ki naj bi dokazale, da se je proti Vzajemni samopomoči sistematično pripravljala ataka. Tako so se po

izpovedi priče Stanka Deva, lastnika klišarne v Tavčarjevi ulici, gg. dr. Mencinger, dr. Lajovic in dr. Zolger že konec leta 1931, all v začetku januarja 1932, v kavarni Evropi pogovarjali o reviziji in o razpustu Vzajemne.

Predsednik senata s. o. s. Brelih je nato prešel k branju raznih spisov o Vzajemni.

Razprava se bo nadaljevala v četrtek.

Strašna majniška tragedija

Kot poročajo iz Prage, je odšlo danes na izlet več otrok osnovne šole iz Rakovic. Ko so prišli v Polabske Brde, so morali preko reke Dyje. Ker se je ves izlet vršil na vozovih, so prvi voz zapeljali na rečni splav. Na vozu je bilo 17 dečkov in deklic, na splavu pa še neki tujec. Ker je bil pa s tem splav preobremenjen, se je hipoma potopil z vsem tovorom. Močna narasla reka je z močnim tokom odnesla vse v globino. Priskočili so sicer takoj na pomoč, vendar ni bilo mogoče ničesar več rešiti. Pri reševanju se je ponesrečil še en hlapec, tako da je vsa katastrofa zahtevala 20 ljudi. Nesreča je povzročila po vsej Čehoslovaški globoko žalost in potrlost.

Solzna dolina

Ljubljana, 26. maja

Koželj Janez, delavec iz Komena, star 28 let, se je zapletel v domači gostilni z drugimi vaškimi fanti v prepir. Nastal je pretep, pri katerem jo je skupil Koželj po glavi. Poškodbe so bile tako hude, da so morali Koželja prepeljati v ljubljansko bolnišnico.

Kozajič Jože, delavec iz Rudnika, star 27 let, je bil napaden na cesti med Rudnikom in Škofljico. Odnesel je precejšnje poškodbe po vsem telesu, vendar upajo, da zanj to ne bo imelo resnih posledic. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

Dva razburljiva prizora

Ljubljana, 26. maja.

Danes ob pol 13 se je pasantom pred »Evropo« nudi razburljiv prizor. Pred trgovino Schneider & Verovšek se je nenadoma zgrudil na tla okrog 50 let star možki. Sprva so mislili, da ga je zadela kap. Pasantje so takoj priskočili na pomoč in prenesli neznanca v vežo Kmetске posojilnice, kjer je nudil prvo pomoč v hiši stanujoči primarij dr. Jenko. Zdravnik je tako prihitel, da je prišel ravno od britja v vežo še z namljenim obrazom.

Poklicali so reševalce, ki so moža odpeljali z rešilnim vozom. Je to l. 1876. rojeni A. Kajzelj, po poklicu stavbnik tenhik, ki pa je brez posla. Kajzelj je božjasten in je tudi današnje omedlevico povzročila pri njem božjast.

Medtem ko so se v veži gnetli ljudje, se je na ulici začel krič. Nekdo je bil prislonil na Verovškovo hišo kolo. Ko je šel gledat, kaj se godi v veži Kmetске posojilnice, pa mu je

hotel nek mlad dečko kolo odpeljati.

Nastal je vik, ker so menili, da gre za nameravano tatvino. Vendar se je tudi tu izkazalo, da ni tako hudo. Nek sošolec brata kolesovega lastnika je pač poznal kolo in se je hotel odpeljati z njim, ker mu brat večkrat napravi to uslugo in mu posodi kolo. Položaj je bil kmalu pojasnjen in zadeva poravnana. Tako je vse razburjenje minilo brez hujših posledic.

»Moža moremo šele tedaj imenovati uspešnega, ako več zasluži, kakor more njegova žena izdati.«

»Žensko pa moremo imenovati šele tedaj uspešno, če se ji je posrečilo dobiti takega moža.«

Oglašuj le v Glasu

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službo, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znakah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročitvi

HRANILNE KNJIZICE

prodajo ali kupite najbolje potem svoje oblast vno dovoljene pisarne. — Denar tako j. Priložite znamke.

RUDOLF ZORE, Ljubljana

Gledališka ulica 12. Telefon 89-10.

DRAGA VREČKO

trgovina s stezniki in trebušnimi pasovi, po meri. Celje, Prešernova 6.

OPELKA OSKAR

mehanična delavnica za pisalne stroje. — Celje, Gosposka ul. 24.

Birmanska darila

Zlate vratne verižice od Din 80.—, Grajski urar, Maribor.

Veliko zrcalo

250x170, zlat okvir, se proda zelo ugodno pri NAKŠIČ, Ljubljana, Friškovec št. 3.

Za nekaj ur dnevno

išče zaposlitve samostojen perfekten knjigovodja - bilancist. Nastavlja, pregleduje in zaključuje knjige, tudi kartoteke. Cenj. ponudbe pod »Vedno pripravljene« na ogl. odd. lista.

Radio Ljubljana

Sreda: 12: plošče; 12.45: poročila; 13: obvestila; 13.15: plošče; 14: vreme; 18: Otroška ura: Citronček; 18.40: O. Nikoli Tesli, g. prof. Osana; 19.30: Narodna ura: Posledni rapsod v Bell krajini: Mato Crnilč, g. dr. Niko Zupančič, Ljubljana; 20: Harmonike, g. Pihh; 21: Prenos evropskega koncerta iz Rumunije; 22: poročila; 22.15: plošče do 23. ure.